

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

30 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatei Vreamea Inga, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 iunie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui

Vreamea Inga Gheorghe,

născută la 13 ianuarie 1985, originară și domiciliat în mun. Chișinău, str. Pajurii 13/1, ap. 17.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 14 iunie 2013 - pînă la 19 iunie 2015 (instanța de fond);*
- 2. de la 10 iulie 2015 - pînă la 06 octombrie 2015 (instanța de apel);*
- 3. de la 21 decembrie 2015 – pînă la 30 martie 2016 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 iunie 2015, 2015, Vreamea Inga a fost condamnată în baza art. 287 alin.(2) lit.b) Cod penal la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Moraru Dumitru în privința căruia recurs ordinar nu a fost depus și cauza nu se examinează.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Vreamea Inga la 01 ianuarie 2013, aproximativ la ora 05⁰⁰, împreună cu Moraru Dumitru, s-au deplasat la apartamentul nr. 4 din str. T. Vladimirescu 10/1, mun. Chișinău, unde, încălcînd grosolan ordinea publică și demonstrînd o obraznicie deosebită, fără nici un motiv întemeiat, au inițiat o ceartă cu

Ciobanu Oxana, numind-o cu cuvinte necenzurate în prezența altor persoane existente, după care, intenționat i-a aplicat ultimei lovituri cu palmele peste diferite regiuni ale corpului.

Totodată, Moraru Dumitru avînd asupra sa un cuțit, intenționat amenința cu el persoanele prezente, însă în scopul curmării acțiunilor huliganice ale acestuia, a intervenit Ciobanu Ion, Vanteev Riceard, Vanteeva Victoria, Ciobanu Oxana, pe care intenționat i-a tăiat peste diferite regiuni ale corpului și opunea rezistență fizică prin aplicarea loviturilor pe diferite regiuni ale corpului.

Ca rezultat a acțiunilor violente aplicate de Vremea I. și Moraru D., le-au fost cauzate cet. Ciobanu O., Ciobanu I., *vătămări corporale ușoare*, iar lui Vanteev R., Vanteeva V., *vătămări neînsemnate*.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Căpățîină I. în numele inculpatei, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărîri de achitare, din motiv că în acțiunile inculpatei lipsesc elementele infracțiunii de huliganism, posibil ca acțiunile lui Vremea I. să fie încadrate în baza art. 69 alin. (1) Cod contravențional.

Reieșind din declarațiile părților vătămăte, a martorilor, inculpatei, precum și din circumstanțele de fapt stabilite, s-a constatat cu certitudine că între Vremea I. și partea vătămătată Ciobanu O. a existat un conflict și o relație ostilă anterioară.

Mai mult ca atît, totul s-a început de la faptul că fratele inculpatei Vremea R., în seara incidentului a fost în ospeție la Ciobanu O., care de fapt era soția lui, erau în proces de divorț, dar aveau în comun un copil minor, iar acesta venind cu scopul de a-și felicita feciorul și de ai transmite un cadou, a fost bătut de către oaspeții părții vătămăte Ciobanu O.

Cel mai important moment este că conflictul a început de la martorul Bumbu L., care a lovit-o prima pe Vremea I. Inculpata nu a perceput ce se întîmplă, cum au reluat evenimentele, deoarece după ce a fost lovită de Bumbu L., imediat a fost lovită și de Ciobanu O. care lovea peste tot corpul și o trăgea și de păr.

Toate aceste circumstanțe denotă un singur lucru că anume părțile vătămăte au avut scopul bine determinat, de a o lovi pe Vremea I.

Astfel, acțiunile inculpatei nu au fost îndreptate asupra încălcării ordinii publice, aceștia au venit doar cu intenția de a discuta cu Bumbu L., toate

evenimentele sau produs în apartament, astfel nicidecum nu pot fi interpretate ca loc public.

Infracțiunea de huliganism este posibilă numai cu o intenție directă, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică.

În cazul conflictului apărut între inculpați și părțile vătămate toate aceste elemente lipsesc, atât obiectul juridic special - ordinea publică, cât și latura subiectivă care este caracterizată prin intenție directă, adică persoana conștientizează că încalcă grosolan ordinea publică dorind acest fapt.

Referitor la declarațiile depuse de părțile vătămate, consideră că urmează a fi apreciate critic, deoarece acțiunile lor au stat la baza inițierii conflictului, care au fost agresive, violente, dând dovadă de lipsă de respect față de bunele moravuri. Instanța a selectat doar unele secvențe din declarațiile părților vătămate, fără a le da o apreciere amplă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2015, a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului în numele inculpatei.

5. Instanța de apel a statuat că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor din dosar, a apreciat probele cauzei din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia de vinovăție a inculpatei Vreema I. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Totodată, instanța a conchis că declarațiile inculpatei precum că ea nu are nici o vină de cele întâmplate, nu corespund adevărului, sunt mincinoase și constituie un mijloc de apărare și evitare a pedepsei pentru infracțiunea comisă, or, declarațiile acesteia sunt combătute prin celelalte probe administrate în cursul urmăririi penale și cercetate în ședința instanței de fond și apel.

Argumentul apelantului precum că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal, instanța l-a respins, ca nefondat, deoarece aceste afirmații se combat prin materialele cauzei, precum și sunt în contradicție cu declarațiile părților vătămate Ciobanu O., Ciobanu I., Vanteev R. și a martorului Gontari J., care direct au indicat la inculpata Vreema I. ca persoana, care la 01.01.2013 împreună cu Moraru D., a încălcat grosolan ordinea publică și demonstrând o obraznicie deosebită au intrat în apartament, inițiind o ceartă cu Ciobanu O., a numit-o cu cuvinte necenzurate

în prezența altor persoane existente, după care, intenționat, i-a aplicat lovituri cu palmele peste diferite părți ale corpului cet. Ciobanu O., cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 87 din 02.01.2003, vătămări corporale ușoare.

6. Împotriva hotărîrilor judecătorești nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul Căpățînă I. în numele inculpatei, care invocînd temeiul de drept prevăzut la art.427 alin.(1) pct.8), 9) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora și pronunțarea unei hotărîri de achitare, deoarece fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea recursului a invocat aceleași motive care anterior le-a menționat în cererea de apel.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocatul Căpățînă I. în numele inculpatei Vreamea I., considerîndu-l inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, deoarece recurentul solicită reaprecierea probelor, iar un asemenea temei nu se regăsește în prevederile art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 CPP, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului. Or, art. 427 alin.(1) CPP, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit textului recursului declarat de avocatul Căpățînă I. în numele inculpatei Vreamea Inga acesta invocă temei de casare a deciziei instanței de

apel pct. 8) și 9) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci *cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii și inculpata a fost condamnată pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală.*

Colegiul penal constată că, motivele invocate de recurent nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului menționat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de autor.

Sub aspectul situației de *„nêintrunire a elementelor infracțiunii”*, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective.

Totodată, Colegiul reține că avocatul Căpățîină I. în numele inculpatei, în recursul declarat critică aprecierea de către instanța de apel a probelor administrate la caz, însă argumentul invocat nu este prevăzut de lege ca temei pentru a judeca cauza în ordine de recurs.

Aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și de apel și nu poate constitui temei pentru recurs, cu excepția cazurilor cînd instanțele menționate, la aprecierea probelor au admis încălcarea anumitor prevederi ale legii procesuale penale, ce a condiționat comiterea unor erori grave de drept, iar dezacordul unei părți cu aprecierea probelor de către instanțe nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărîri de condamnare sau de achitare.

Astfel, atît instanța de fond, cît și cea de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, au examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificîndu-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atît pe cele obținute în procesul urmăririi penale cît și în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Vreimea I. privind săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit.b) Cod penal, să fie întemeiată și legală.

Necătînd la faptul că, inculpata vina nu a recunoscut-o, instanțele de fond și apel au constatat că vinovăția acesteia pe deplin a fost dovedită prin: - *declarațiile părților vătămăte Ciobanu Oxana, Ciobanu Ion, Vanteev Riceard, a martorului Gontari Janna;* - *denunțul cet. Vanteeva V. din 01.01.2013*, prin care aceasta solicită atragerea la răspundere a persoanei pe nume Dima, care la 01.01.2013 în urma unui conflict apărut între Ciobanu O., Ciobanu I., Vanteev R., acesta i-a aplicat lovituri cu cuțitul în diferite regiuni ale corpului părților

vătămate, provocându-le dureri fizice și leziuni corporale (f.d.7, vol.I); - *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01.01.2013 cu planșa fotografică*, prin care s-a cercetat apartamentul nr.4 din str. T. Vladimirescu 10/1, mun. Chișinău (f.d.8-12, vol.I); - *rapoartele de expertiză medico-legale nr. 21, 87, 88, 90 din 02.01.2013 și 04.01.2013*, potrivit căreia cet.Vanteev R. și Vanteeva V. le-au fost cauzate vătămare neînsemnată, iar cet. Ciobanu O. și Ciobanu I., vătămări corporale ușoare (f.d.32, 63-64, 78-79, 121-122, vol.I).

Conținutul probelor menționate mai sus, care au fost amplu analizate și obiectiv apreciate de instanțele de judecată, confirmă cu certitudine săvârșirea de către inculpata I. Vremea a faptelor imputate, care întrunește elementele infracțiunii de huliganism.

Inculpata atât la urmărirea penală, cât și în instanța de judecată a negat vinovăția, că ar fi comis cu intenție, un act de huliganism în privința părților vătămate Ciobanu O., Ciobanu I., Vanteev R. și Vanteeva V. Totodată, din declarațiile părților vătămate rezultă că, Vremea I. a provocat conflictul, care a trecut într-o ceartă, fapt ce a generat în strigăte, înjurături și aplicare de lovituri reciproce.

Mai mult ca atât, din declarațiile martorului Gontari J., prietena inculpatei, rezultă că, *“inițiativa de a se duce la Ciobanu O. a fost a inculpatei Vremea I., care i-a comunicat martorului că: Janna, eu mă duc la Oxana. Ea era conștientă că se va întâmpla ceva îngrozitor, nefiind de acord ca Inga să plece la Oxana acasă, însă văzînd că ea era categorică de a merge, a plecat cu ea. Ciobanu O. i-a spus inculpatei că mai bine să vină în altă zi să se clarifice, iar situația cu Ruslan o vor discuta a doua zi”*. Declarațiile părților vătămate sunt confirmate și prin cele ale martorului Gontari J. care a confirmat circumstanțele evenimentului din 01.01.2013.

Astfel, inculpata era absolut conștientă de faptul că în apartamentul respectiv se afla un copil minor, care este nepotul ei.

Concluzia instanțelor de fond și apel privind vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii de huliganism, în opinia instanței de recurs, este justă și întemeiată, deoarece legislația în vigoare expres prevede că infracțiunea de huliganism în afară de prezența acțiunii principale - încălcarea grosolană a ordinii publice, presupune și prezența unei acțiuni adiacente - acțiune exprimată, alternativ, în: aplicarea violenței asupra persoanelor, amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor, opunerea de rezistență violentă

reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice.

Colegiul penal atestă că, infracțiunea de huliganism este posibilă numai cu o intenție directă, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, fapt stipulat în pct. 3 din hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție *“Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism”* nr.4 din 19 iunie 2006, conform căruia prin *ordine publică* se înțelege un sistem stabil de relații sociale care asigură ambianța liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului, precum și activitatea normală a organelor și instituțiilor de stat publice.

Prin *încălcare grosolană a ordinii publice* se exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățeni, prin înjosirea onoarei și demnității personalității, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice, zădărnicierea activităților de masă, suspendarea temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc etc.

În situațiile de huliganism, făptuitorii înțeleg că încalcă grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor cu o deosebită obrăznicie. Acești făptuitori, nu numai că înțeleg caracterul infracțional al faptei, dar și doresc săvârșirea acestor acțiuni și survenirea consecințelor.

Astfel, argumentele recurentului, precum că nu a fost demonstrată vinovăția inculpatei în infracțiunea de huliganism (art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal), iar fapta acesteia constituie contravenția administrativă prevăzută la **art. 69 alin. (1) Cod contravențional, adică injuria**, sunt neîntemeiate, deoarece potrivit legislației în vigoare, insultele, loviturile, cauzarea vătămarilor corporale ușoare, medii, grave și alte acțiuni de acest fel, săvârșite în familie, apartament, în privința rudelor, cunoscuților și provocate de relațiile personale ostile etc., vor fi calificate în baza articolelor Codului penal ce prevăd răspunderea pentru infracțiunile împotriva vieții și sănătății persoanei.

Însă, în cazurile în care asemenea acțiuni au fost însoțite de o încălcare grosolană evidentă a ordinii publice de către făptuitor și au exprimat o vădită

lipsă de respect față de societate, aceste acțiuni urmează a fi calificate drept huliganism.

Art. 69 alin.(1) CC, prevede injuria adusă în public, adică vorbele sau faptele care înjosesc onoarea și demnitatea persoanei.

Astfel, Colegiul penal reține că solicitările avocatului nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate, deoarece acesta urmărește scopul ameliorării situației inculpatei și stabilirea unei pedepse mai blânde.

Toate probele prezentate și cercetate în mod legal au indicat la confirmarea vinovăției lui Vreimea I. în comiterea infracțiunii imputate, iar temei pentru casarea hotărârii judecătorești lipsesc.

De asemenea, autorul își întemeiază recursul său în baza pct. 9) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel *în cazul în care inculpata a fost condamnată pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală.*

La capitolul incidenței temeiului invocat de recurent și prevăzut de pct. 9) alin. (1) art. 427 Codul de procedură penală, Colegiul penal relevă că, condiția esențială pentru tragerea persoanei la răspundere penală constă în aceea că fapta imputată să fie prevăzută de legea penală ca infracțiune. Totodată, acest motiv de casare poate fi aplicat și în cazul când la momentul săvârșirii fapta a fost prevăzută de lege ca infracțiune, însă la momentul examinării în recurs a încetat a mai fi considerată ca infracțiune, fiind exclusă din codul penal, fiindcă nu se poate dispune condamnarea pentru o faptă neîncriminată de lege și nu poate exista pedeapsă fără infracțiune.

În viziunea Colegiului penal, în prezenta speță temeiul invocat de către recurent nu este incident ca motiv de casare a hotărârilor judecătorești atacate, deoarece fapta imputată inculpatei Vreimea I. este prevăzută de legea penală ca infracțiune și anume conform art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca – *huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și acțiunile care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșită de două persoane.* De asemenea, instanța de recurs menționează că fapta săvârșită de către inculpată nu a fost dezincriminată, neîncetând a mai fi infracțiune și nu a fost exclusă din Codul penal. Prin urmare, instanța de recurs constată că Vreimea I. a fost condamnată pentru o faptă care este prevăzută de legea penală a Republicii Moldova.

Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul consideră că faptelor săvârșite de către Vremea I. li s-a dat o apreciere și încadrare juridică corectă, iar măsura de pedeapsă i-a fost stabilită în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarată vinovată, cu respectarea prevederilor art. 61, 75, 90 Cod penal, ținându-se seama de gradul prejudiciabil al faptelor comise, de persoana vinovatului, de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuează răspunderea.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat de avocat în numele inculpatei Vremea I., pe motiv că este vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatei Vremea Inga, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui *Vremea Inga Gheorghe*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 28 aprilie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti